

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Verktyg som stöd för professionella som kommer i kontakt med familjer med flyktingbakgrund

PALOMA-osaamiskeskus/PALOMA-kompetenscenter

- Stöd och kunskap för personer och organisationer som arbetar med mentalvård för klienter med flyktingbakgrund.
- Grundat i samband med PALOMA2 -projektet (Pakolaisten mielenterveystyön valtakunnallisen tukirakenteen perustaminen ja osaamisen levittäminen) – på svenska: Grundandet av en nationell stödstruktur för och spridande av kompetens om flyktingars mentalvårdstjänster)
- Inom PALOMA2-projektet piloterades också verktyg som stöd i arbetet med personer med flyktingsbakgrund och deras mentala hälsa.
- Tilläggsinformation (finns bara på finska):
Thl.fi/palomaosaamiskeskus

Mera information även under eftermiddagens mässa!

Sonja Sahla

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

11.11.2021

2

Verktyg för dem som arbetar med familjer

Förebyggande

En sammanhållen familj – familjeterapeutiskt stöd för barnfamiljer

Stöd och vård

Kultursensitiv intervju om föräldraskap

Förstärka professionellas kompetens

PALOMA-utbildning

En sammanhållen familj – familjeterapeutiskt stöd till flyktingfamiljer

- Utvecklad inom Uleåborgs stads invandrarservice (Iida-Maria Bimberg)
- PY-modellen (Perhe yhtenäiseksi) erbjuder förebyggande stöd till flyktingfamiljer och de möjliga utmaningar som kan uppstå inom familjen.
- Ursprungligen utvecklad för familjer som kommit till Finland via familjeåterförening och för de behov som dessa familjer har haft. Senare har modellen utvidgats till att omfatta alla familjer med flyktingbakgrund.
- Har fokus på egenkraft (Empowerment) och koncentrerar sig på att stärka kommunikationen inom familjen och det egna föräldraskapet samt att stöda familjesammanhållningen.
- Modellen är fri att ta i användning.
- Kräver personresurser.

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

PY-modellens teman och metoder

- Modellens teman
 - Familjens situation just nu och familjens olika interna roller
 - Föräldrarnas egen familjebakgrund och uppfostringssätt
 - Familjens interna kommunikation och sätt att uttrycka sina känslor
 - Föräldrarnas parförhållande
 - Familjens regler och vanor
 - Familjens integration i Finland

Verktyg mm.

- Släktträd, livslinje och livslinjekort

Arbetssätt

- Börja tidigast 4 månader efter att familjen anlönt till Finland
- Grundar sig på frivillighet, rekommenderas inte vid akuta krissituationer
- I Uleåborg erbjuds arbetssättet åt alla flyktingfamiljer i samband med deras integrationsplan
- Arbetet tar ca. 4 månader, 6-8 träffar
 - Träffarna i huvudsak hemma hos familjen
 - En del av träffarna görs skilt med föräldrarna
 - För barn i yngre tonåldern rekommenderas möjligheten till att organisera skilda träffar
 - Arbetet sker med hjälp av tolk, en tolk på plats är att föredra.

Erfarenheter av PY-modellen

PALOMA2-projektets samarbete:

- Spridning av verksamhetsmodellen inom OUS specialansvarsområde (Uleåborg, Karleby, Kajaana, Pudasjärvi)
- Utbildning och vägledning för experterna
- Intervju med klientfamiljerna (3) och experter (5) kring erfarenheter av modellen
 - Föräldrarnas erfarenheter goda, arbetet uppfattades som viktigt och att det varit till hjälp
 - Föräldrarna upplevde att de fått stöd speciellt i sitt föräldraskap och i känslöarbetet med sina barn. Föräldrarnas föreståelse sinsemellan ökade.
 - Experterna upplevde att modellen var ett viktigt komplement till övriga invandrartjänster. **Familjen i centrum** och att **lyfta upp barnen** sågs som speciellt viktigt.

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/perhe-yhtenaiseksi-perheterapeuttista-tukea-pakolaisperheille>

- Det finns en guide (på finska) via länken ovan.

Kultursensitiv intervju om föräldraskap

- En halvstrukturerad kvalitativ intervju utvecklad av PALOMA-kompetenscentret
- intervju + minneslista över centrala teman
- Finns på finska, svenska och engelska (översättningarna blir klara inom 2021)
- Riktat sig till yrkesverksamma inom social och hälsovårdsbranschen, som i sitt arbete möter barnfamiljer som flyttat till Finland.
- Målet är att möta familjerna individuellt och kultursensitivt → skapa vårdförhållande/ konfidentiell relation

Kultursensitiv intervju om föräldraskap

- Intervjun består av fyra olika delar
 - 1. Familjens språkliga och kulturella bakgrund
 - 2. Familjens liv i Finland och invandrarbakgrund
 - 3. Barnets problem ur föräldrarnas synvinkel och erfarenheter av hjälp
 - 4. Familjen, uppfostran och föräldraskap
- Varje del innehåller kärn- och hjälpfrågor
 - *Vilket eller vilka språk talar ni i er familj?*
 - *Vilket språk vill ni använda när ni besöker oss?*
- Intervjun kan göras i olika delar under flera träffar och en del av frågorna kan man strunta i – anpassa så de passar situationen.
- Att möta heterogena familjer och på ett individuellt sätt.
- Frivilligt att svara – undvika myndighetsförhör

Kultursensitiv intervju om föräldraskap

OSIO 1: Perheen kielellinen ja kulttuurinen tausta

Tässä osiossa kysytään vanhempien ja lapsen äidinkielestä tai -kielistä sekä etnisestä ja kulttuurisesta taustasta. Perheen taustaan liittyvät asiat ovat tärkeitä tietää. Etninen tai kulttuurinen tausta voi olla merkittävä asia joillekin perheille, toisille taas vähemmän. Tutustuminen perheeseen ja sen taustaan tukevat toimivaa yhteistyötä. Kieleen liittyvät asiat vaikuttavat käytännön asioihin ja lapsen kielelliseen kehitykseen. Tämän ja muiden osioiden kysymyksiä voi kysyä tarvittaessa.

Kielitaito

Ydinkysymykset

Mitä kieliä teidän perheessänne puhutaan?

Mitä kieliä te vanhemmat puhutte *lapselle* tai lapsille? Puhutko eri kieliä eri tilanteissa?

Apukysymykset

Mitä kieltä käyttäisitte mieluiten asioidessanne terveydenhuollossa tai palveluissamme?
HUOM. Työntekijän on hyvä varmistaa, millä kielellä perhe toivoo ajanvaraustiedot ja muut tiedotteet jatkossa, jos se ei ole vielä tiedossa.

Mitä kieliä te vanhemmat puhuitte itse lapsena ja nuorena?

**TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO**

Euroopan unionin tuella

Utvärdering av intervjuramen

- Genomförts som en del av PALOMA2-projektet
- Gruppintervjuer (N = 32) med mammor med utländsk bakgrund
 - Mellanöstern, Ryssland, Afrika
- I huvudsak positiv feedback
- Största delen av frågorna upplevdes som nödvändiga och förståeliga.
- Man önskade att det vid träffar som gällde barn skulle tas upp frågor kring parförhållandet och familjevald.
- Viktigt att fundera hur man uttrycker saker (ordval, gester)
 - Varför kom ni till Finland, varför just Finland?

Kultursensitiv intervju om föräldraskap

- Viktigt att berätta om bakgrunden till och motivera frågorna
 - T.ex. varför man frågar om föräldrarnas bakgrund då det handlar om ärenden som rör barnen
 - Undvika missförstånd
- Klargöra hela arbetssättet (t.ex. meningen med de olika träffarna)
- Raka frågor
 - T.ex. uppfattades frågor som rörde barns upplevelser av svåra händelser som bra.
 - Dessutom önskades det frågor kring familjevåld och föräldrarnas parförhållande:
 - ”Jag tycker att man ska fråga direkt om familjevåld, att hur gör ni i er familj, vad gör mamma när hon blir arg och vad gör pappa när han blir arg.”
 - Behov av att få prata om vissa teman bl.a. vänskap med finländare och rasism.

Kultursensitiv intervju om föräldraskap

- Öppet förhållningssätt, undvika förutfattade meningar
- Ställa frågorna vänligt och med beaktande av individen
- Av experterna önskas vänlig ögonkontakt och leende
 - Särskiljs från bemötande vid t.ex. migrationsmyndigheter
- Ingen brådska i bemötandet
- Tydligt ställda frågor
 - Använda tolk

Kultursensitiv intervju om föräldraskap

Tilläggsinformation

- Publikationens stadigvarande adress
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-652-7>
THL sammandrag av undersökningen : 2021_021
- <https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/kulttuurisensitiivinen-vanhemmuuden-haastattelu>

Tack till Saija-Liisa Kankaanpää och Essi Salama som stått för grundinnehållet i diorna

PALOMA-utbildning

- PALOMA-utbildningen är ett kostnadsfritt och omfattande webbaserat utbildningspaket som ger god grundläggande information om arbete med kunder med flyktingbakgrund samt hur man kan stödja deras välbefinnande
- Utbildningen är baserad på 16 videon med olika teman
- Alla videon är textade på finska, svenska och engelska
- Ett uppgiftspaket som hör till utbildningen finns endast tillgängligt på finska
- På svenska: www.thl.fi/palomautbildning
- Suomeksi: www.thl.fi/palomakoulutus
- In English: www.thl.fi/palomatraining

PALOMA-koulutus

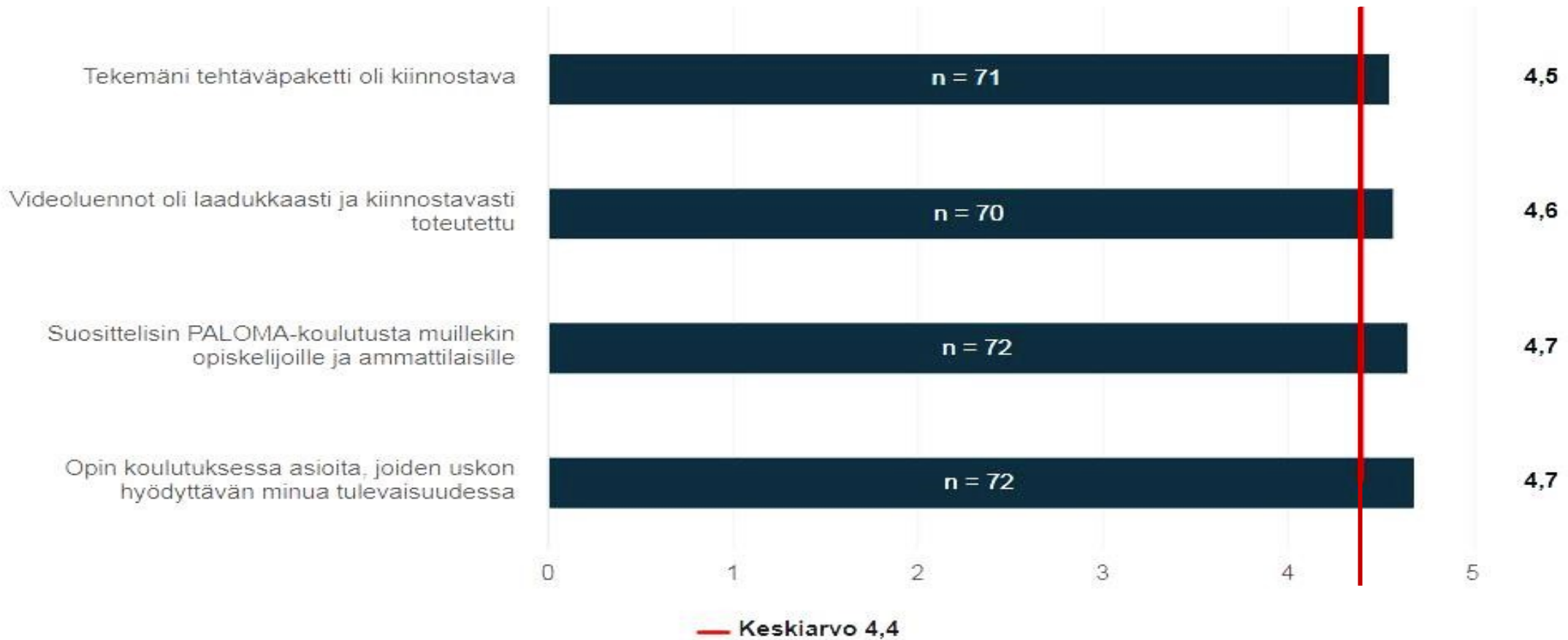
På svenska / In English

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Feedback av dem som deltagit i utbildningen

Palautetilanne
11/2020 THL

Professionella som arbetar med mentalvård och deras erfarenhet av PALOMA-utbildningen

- Piloterades som en självständig utbildning för personalen vid ÅUCS psykiatriska avdelning. (som en del av Paloma2-projektets samarbete)
- Av de svarande (N =16) var 50% väldigt nöjda med utbildningen och 37,5 % var ganska nöjda.
- 62,5% av de svarande rekommenderade utbildningen till andra

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/paloma-koulutus-ammattilaisten-tukena-pakolaistaustaisten-mielenterveystyossa>

